den jugoslaviske regjerings beslutning om å stenge en kulturell institusjon organisert av en av landets allierte makter, og det er efter min oplatning ingen undskyldning for denne handling. Det er rett og slett utrolig at man har gått til dette skritt.»

Vennlighet av løfter, men ingen resultater.

Korrespondenter for utenlandske aviser, som får tillatelse til å komme til Jugoslavia blir mottatt med den største vennlighet av Jovan Vuksan, som er chef for informasjonsministeriets utenlandske avdeling. Før de får sagt goddag forteller han dem at alt er ordnet for dem, hotellværelse, tolk, tillatelse til å fotografere etc. «Jeg håper», sier han, «at De ikke vil gå glipp av noe som kan overbevise Deres lesere om at det i dette land hersker frihet og demokrati, og at det er folket selv som har makten.»

Dette lyder meget løfterikt for nykommeren. Det er noe ganske annet enn han hadde ventet. Og før han får tid til å tenke sig om fortsetter Jovan Vuksan:

«Hvad ønsker De? Dersom De vil treffe noen av folkets øverste ledere, kan det la sig ordne på noen få minutter.»

I de fleste tilfeller er svaret at den nyankomne gjerne vil treffe marskalk Tito.

Jeg skal notere mig det», er svaret. «Vi skal ordne med et intervju. De skal få høre fra oss.»

Men løftet blir som regel dessverre aldri opfylt. Folkene i informasjonsministeriet vil gjerne være hjelpsomme, men de er ikke i sitt eget hus. De er bare et anneks til innenriksministeriet, og deres opgave er å smile vennlig og gi løfter. En utenlandsk korrespondent er alltid en mistenkelig person, og det er informasjonsministeriets opgave både å lede ham og passe på ham så lenge han befinner sig i landet. Han blir tillatt å ta sig turer i en bil som regjeringsautoritetene stiller til rådighet, han får med sig en tolk og han blir utstyrt med god niste. Men hvis korrespondenten ikke nøie følger de forskrifter som blir gitt ham og den rute som er trukket op, kan han være ganske sikker på han ikke senere får lov til å komme utenfor Beograds grenser så lenge han opholder sig i Jugoslavia.

«Det er ingen offisiell sensur i Jugoslavia. Pressen er fri.» Det har alle korrespondenter til den utenlandske presse fått høre. Det var for mitt vedkommende riktig så lenge jeg bare sendte meldinger som regjeringen syntes om. Men en dag ringte Jovan Vuksan mig op:

«De sendte en reaksjonær melding igår. For fremtiden vil De bli utelukket fra pressekonferansene. Å bli forbudt å delta i pressekonferansene er den mildeste straff som anvendes overfor frittalende utenlandske korrespondenter i Jugoslavia. For alvorligere «forgåelser» er straffen utvisning av landet på korteste varsel. Men de jugoslaviske journalister er verre stillet. Et «feiltrinn» for dem betyr krigsrett for «statsfiendtlig handling», fengsel og det som verre er.....

(Copyright Bulls Pressetjeneste, Høires Pressekontor og «Tønsberg Blad».)

Protokollkomiteens innstilling og Stortingets presidentskap.

Av

Ivar Lykke.

8 år efterpå har da atter en gang avisene fått godt stoff ved offentliggjørelsen av Protokollkomiteens innstilling til Odelstinget angående undersøkelseskommisjonen av 1945's innberetning høsten 1946.

Det er en ting jeg gjerne vil sette fingeren på i den anledning. Protokollkomiteen slutter sig stort sett til undersøkelseskommisjonens nådeløse kritikk av det daværende presidentskap, men fremhever ganske riktig at politikerne kom sterkere i forgrunnen enn de burde ha vært. Ja, det er nettop sakens kjerne. Da jeg blev tilkalt til møtet med Adm.rådet var det allerede avgjort at Presidentskapet skulde fortsette de forhandlinger med tyskerne som justitiarius Berg, biskop Berggrav og sorenskriver Harbek hadde begynt. Det blev mig sagt at det var for sent å protestere, da jeg vovet en innvending. Når man i det hele tatt vilde gå videre til tross for at man allerede den gang fikk grei beskjed av justitiarius Berg om at tyskerne vilde kreve avsettelse av konge og regjering, og man allikevel vilde at forhandlingene skulde fortsettes, burde en egen forhandlingskomite ha vært opnevnt sammensatt av folk med erfaring i folkerett, i diplomatiske forhandlinger og med almindelig politisk innsikt.

Presidentskapet burde sammen med Adm.rådet, et utvalg av Høiesterett og ellers de som man mente burde tilkalles ha dannet en mandatkomite, som forhandlerne kunde ha henvendt sig til.

Da vilde forhandlingskomiteen ha kommet på mere like fot med de tyske forhandlere, dr. Delbrügge og hans bisittere, som Terboven benyttet som sine brikker. Som det nu blev ordnet, så blev det Presidentskapet som måtte antichambrere hos Delbrügge og siden konferere med dem som hadde overtalt presidentene til å påta sig vervet.

Hver for sig var presidentene erfarne, dyktige menn med sterk ansvarsfølelse, men de skulle ha dannet bakgrunnen og ikke vært pålagt et verv som forhandlere med en den gang iallfall, seiersikker fiende.

Dette er ikke efterpåklokskap, som Undersøkelseskommisjonen av 1945 har prestert meget av, men noe som i grunnen lå så klart i dagen allerede i 1940.

Som opnevnt av Høires gruppe til å tiltre Presidentskapet i Hambros sted står jeg selvsagt helt solidarisk med presidentene, og når vi nu får den attest fra Protokollkomiteen at vi ikke bestod prøven, så tillater jeg mig å spørre: Er noensinde norske ansvarslige politikere stillet på en slik prøve?

Jeg vil gi Protokollkomiteen honnør for den forståelse den har vist overfor de stortingsmenn, som i den avgjørende fase av forhandlingene gruppevis blev forelagt spørsmålene til voteringer med alt for korte frister. Den 7. juni 1945 skrev jeg i en replikk til «Farmand» i samme retning og la til, at det var en støtte for Presidentskapet å ha dem samlet.

Det var meget mere jeg kunde hatt lyst til å skrive, særlig om Undersøkelseskommisjonens fordømmelse, men det som idag forekommer mig å være det viktigste er nettop dette: Hvorfor blev Stortingets Presidentskap satt på denne uriaspost? Det synes særlig Undersøkelseskommisjonen av 1945 ikke ha gransket. Jeg vil håpe at man vil forstå bedre å fordele arbeidet, om ulykken igjen skulle være ute. Sommeren 1940 tok knekken på mig efter mange års virksomhet i — som jeg selv trodde — fedrelandets tjeneste.

f. t. Oppdal, 26. juli 1948.

Ivar Lykke.

Barkåker. Forsyningsdepartementet tok efter direkte forhandlinger med daværende forsyningsminister [illegible] *om å bli optatt som elever. I denne tiden har ikke skolen* [illegible]

Til syltinø og konservering bruker vi nu som før

ATAMON

---

både bjellen og klaven til sauen, og siden også rester av dyret. Det er ikke tvilsom at det er bjørn som har vært på ferde. Oppen ger nu ingen annen utvei enn å hente sauene hjem fra fjellet, da de flere ganger tidligere er blitt spredt på grunn av bjørnens nærgkenhet.

—o—

Arbeidsuroligheter i U.S.A.-staten Ohio.

DAYTON, 30. juli.

(UP): I 4 dager har det vært tildels voldsomme sammenstøt mellem streikende arbeidere og politi ved Unives optiske fabrikker i Dayton. Fredag formiddag fortsatte kampene og politiet tok i bruk tåre-«bomber» mot de streikende. Borgermesteren i byen har bedt om å få forsterkninger av Nasjonalgarden efter at politimesteren har oplyst å ha mistet kontrollen over situasjonen.

Åh, tört hår...

101848

Hvordan er det du ser ut? Tørt, ustelt og bustete hår. Flass er det også. Vet du ikke at

.....noen dråper CHESEBROUGH VASELINE HÅR-TONIC gjør underverker

SUKSESS OGSÅ I NORGE

Når håret virker tørt, livløst og flass viser seg — skyldes det manglende fettstoffer i hodebunnen. Da må De massere noen dråper CHESEBROUGH Vaseline Hår-Tonic inn i hodebunnen. Det gir på en naturlig måte de fettstoffer som mangler, fjerner kløe, flass og annet ubehag og gir velplaget, velfrisert hår. Kjøp en flaske allerede i dag

CHESEBROUGH Vaseline HÅR-TONIC

Amerikas mest solgte hårmiddel

KOBRO & CO., OSLO

TB 31,7,48